

Sygn. akt I C 2870/14

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Joanna Dalba

Protokolant: Anna Szwed

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2015 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko miastu (...)

o ustalenie

1. oddała powództwo,

2. zasądza od powódki J. K. na rzecz pozwanego miasta (...)kwotę 600,- zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

**Sygn. akt I C 2870/14**

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 października 2014 roku powódka J. K. wniosła przeciwko pozwanemu Miastu (...)o ustalenie, że wstąpiła ona z mocy prawa z dniem 30 września 2012 r. w stosunek najmu lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w W. przy Placu (...), w miejsce zmarłego najemcy – M. P. (1).

W uzasadnieniu powódka wyjaśniła, iż w/w lokal mieszkalny w dniu 17 grudnia 1965 r. został przydzielony małżonkom, a rodzicom powódki M. i M. P. (1) przez Kierownika K. Milicji (...), który to przydział został potwierdzony umową najmu z dnia 17 stycznia 1966 r. Powódka wskazała, iż M. P. (2) zmarł w dniu 21 września 1974r., zaś M. P. (1) zmarła w dniu 30 września 2012 r., a zatem na podstawie art. 691 § 1 k.p.c. przysługuje powódce legitymacja do wstąpienia w stosunek najmu powyższego lokalu. Powódka podniosła, iż zostały spełnione w niniejszej sprawie wszystkie przesłanki niezbędne do wstąpienia powódki w stosunek najmu w/w lokalu. **(pozew – k. 1-2).**

W odpowiedzi na pozew dnia 07 stycznia 2015 r. pełnomocnik pozwanego (pełnomocnictwo – k. 10) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pełnomocnik pozwanego wskazał, iż przepis art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego stanowi, że przepisy ustawy stosuje się do lokali będących w dyspozycji jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Natomiast w stosunku do lokali będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów, przepisami odrębnymi dotyczącymi lokali mieszkalnych jest rozdział 8 ustawy z dnia 6

kwietnia 1990 r. o Policji, którego przepisy mają bezpośrednie zastosowanie do funkcjonariuszy Policji, a poprzez art. 29 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji mają także zastosowanie do emerytów i rencistów policyjnych oraz członków ich rodzin. Pełnomocnik pozwanego wskazał, iż powyższe przepisy w sposób szczególny uregulowały status prawny tych lokali oraz krąg osób uprawnionych do uzyskania tytułu prawnego do lokalu. Ponadto pełnomocnik pozwanego argumentował, iż Komendant Stołeczny Policji nie podjął żadnych czynności zmierzających do zrzeczenia się posiadanej dyspozycji spornym lokalem na rzecz Miasta (...). **(odpowiedź na pozew – k. 8-9).**

#### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Osobami posiadającymi tytuł prawny do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy Placu (...) w W., na podstawie przydziału nr KW-123/65 kwatery stałej – mieszkania służbowego z dnia 17 grudnia 1965 roku wydanego przez ówczesnego dysponenta Komendanta Milicji Obywatelskiej byli M. P. (2) i M. P. (1). Do zamieszkiwania z najemcami uprawnieni byli: T. P. (syn) oraz J. P. (córka). **(decyzja o przydziale nr KW (...) w aktach lokalu – k. 7 akt lokalowych).**

Pismem z dnia 17 lutego 2014 r. Naczelnik Wydziału Zasobów Lokalowych (...) D. Ś. Miasta (...) zwrócił się z prośbą o udzielenie informacji, czy lokal nr (...) położony przy Placu (...) w W. pozostaje w dyspozycji Komendanta Stołecznego Policji oraz poinformował Komendanta Stołecznego Policji, że osoba uprawniona do lokalu - M. P. (1) zmarła oraz że w lokalu pozostaje zameldowana rodzina. Wydział Zasobów Lokalowych dla D. Ś. wskazał, iż zwalniane lokale mieszkalne, których właścicielem jest M. S. W., a które pozostawały w dyspozycji (...), powinny zostać zwrócone przez Komendanta Stołecznego Policji do (...). S. W.. Naczelnik Wydziału Zasobów Lokalowych dla D. Ś. nadmienił nadto, że po opróżnieniu lokalu, w myśl zapisu § 40a pkt 1 Uchwały Nr LVIII/1751/2009 Rady M. S. W. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta M. S. W., zwolnione lokale mieszkalne, które do dnia 05 sierpnia 2009 r. pozostawały w dyspozycji Komendy Stołecznej Policji i Komend Rejonowych Policji na obszarze M. S. W. przeznacza się do wynajęcia dla funkcjonariuszy pełniących służbę w Komendzie Stołecznej Policji i Komendach Rejonowych Policji położonych na obszarze M. S. W.. **(pismo – k. 12).**

W piśmie z dnia 04 kwietnia 2014 r. Naczelnik Wydziału Administracyjno - (...) Komendy Stołecznej Policji poinformował Wydział Zasobów Lokalowych (...) D. Ś. M. S. W., że przedmiotowy lokal pozostaje w dyspozycji Komendanta Głównego Policji, nikt w nim nie zamieszkuje, ani nie jest zameldowany oraz zwrócił się z prośbą o zlecenie czynności administracyjnych związanych z opróżnieniem lokalu. **(pismo w aktach lokalowych – k. 16).**

W piśmie z dnia 30 kwietnia 2014 roku Naczelnik Wydziału Zasobów Lokalowych (...) D. Ś. M.(...) wyjaśnił Naczelnikowi Wydziału Administracyjno - (...) Komendy Stołecznej Policji, że konsekwencją zajmowania w/w lokalu mieszkalnego, będącego w dyspozycji Komendanta Stołecznego Policji przez osobę, która nie posiada do niego tytułu prawnego, powinno być obligatoryjne wydanie decyzji o opróżnieniu lokalu na podstawie art. 95 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Zgodnie zaś z § 14 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 maja 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad przydziału, opróżniania i norm zaludnienia lokali mieszkalnych oraz przydziału i opróżniania tymczasowych kwater przeznaczonych dla policjantów, w stosunku do osób zajmujących lokal bez tytułu prawnego, decyzje w sprawach opróżnienia lokali mieszkalnych podejmuje będący dysponentem lokali kierownik jednostki organizacyjnej Policji, w którego dyspozycji pozostają te lokale. Zgodnie natomiast z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego przepisy tej ustawy stosuje się do lokali będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów, jeżeli przepisy odrębne dotyczące tych lokali nie stanowią inaczej. Komendant Stołeczny Policji nie podjął żadnych czynności zmierzających do zrzeczenia się posiadanej dyspozycji omawianym lokalem na rzecz M.(...), w związku z czym w niniejszym przypadku to w/w dysponent powinien zastosować przewidziany w sprawach opróżnienia lokali tryb administracyjny. **(pismo – k. 11).**

W piśmie z dnia 06 października 2014 r. Zastępca Komendanta Stołecznego Policji poinformował powódkę J. K., że lokal nr (...) położony przy Placu (...) w W. jest własnością M. S. W. i pozostaje w dyspozycji Komendanta Stołecznego

Policji oraz że przepisy ustawy z dnia 21 czerwca o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego nie mają zastosowania w niniejszej sprawie. W świetle zaś obowiązujących przepisów resortowych prawo do lokalu mieszkalnego pozostającego w dyspozycji organów Policji przysługuje funkcjonariuszom w służbie czynnej spełniającym warunki do jego otrzymania na podstawie przepisów określonych w Ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, a także funkcjonariuszom zwolnionym ze służby, uprawnionym do policyjnej emerytury lub renty oraz członkom rodzin uprawnionym policyjnej emerytury lub renty oraz członkom rodzin uprawnionym do renty policyjnej – na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Zastępca Komendanta Stołecznego Policji stwierdził, iż w świetle powyższego powódka nie spełnia warunków do otrzymania renty rodzinnej, a w konsekwencji również nie posiada uprawnień do zamieszkiwania w w/w/ lokalu. W ocenie Komendanta Stołecznego Policji bez znaczenia pozostaje fakt, że dany członek rodziny, w niniejszej sprawie powódka J. K., jest w lokalu zameldowany. Jeżeli nie jest uprawniony do renty rodzinnej po zmarłym emerycie Policji nie może uzyskać tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego, dlatego też zostało wszczęte postępowanie administracyjne o opróżnienie powyższego lokalu. **(pismo w aktach lokalowych – k. 19).**

Postanowieniem nr (...) z dnia 21 listopada 2014 r. Komendant Stołeczny Policji postanowił zawiesić postępowanie administracyjne nr (...) w sprawie opróżnienia lokalu mieszkalnego nr (...) przy Placu (...) w W. przez J. K. z powodu złożenia wniosku przez pełnomocnika J. K. o zawieszenie prowadzonego postępowania administracyjnego w związku ze złożeniem do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia pozwu o ustalenie wstąpienia J. K. w stosunek najmu przedmiotowego lokalu po zmarłej matce M. P. (1). **(postanowienie w aktach lokalowych – k. 22).**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wszechstronnej analizy akt sprawy, w tym akt lokalu, na które złożyły się dokumenty wskazane i opisane w treści, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron i co do autentyczności których Sąd nie miał żadnych wątpliwości.

#### **Sąd zważył, co następuje:**

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Niewątpliwym w okolicznościach niniejszej sprawy był fakt zajmowania przez powódkę spornego lokalu mieszkalnego bez tytułu prawnego, bowiem umowa najmu zawarta z najemczynią M. P. (1), poprzedzona decyzją przydziału K. Milicji Obywatelskiej z dnia 17 grudnia 1965 roku, wygasła wraz ze śmiercią najemczyni.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (tekst jednolity - Dz. U. z 2014 r. poz. 150) - Do lokali będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów, do lokali będących w dyspozycji jednostek organizacyjnych Służby Więziennej oraz do lokali pozostających i przekazanych do dyspozycji Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu, przepisy ustawy stosuje się, jeżeli przepisy odrębne dotyczące tych lokali nie stanowią inaczej.

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (Dz.U.1990.30.179):

- członkami rodziny policjanta, których uwzględnia się przy przydziale lokalu mieszkalnego, są pozostający z policjantem we wspólnym gospodarstwie domowym: 1) małżonek, 2) dzieci (własne lub małżonka, przysposobione lub przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej) pozostające na jego utrzymaniu, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez nie 25 lat życia, 3) rodzice policjanta i jego małżonka będący na jego wyłącznym utrzymaniu lub jeżeli ze względu na wiek albo inwalidztwo, albo inne okoliczności są niezdolni do wykonywania zatrudnienia; za rodziców uważa się również ojczyma i macochę oraz osoby przysposabiające.

Drugą ustawą regulującą kwestie przydziału mieszkań pozostających wówczas w dyspozycji MSW była ustawa z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży

Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U.1994.53.214), która to w przepisie art. 29 stanowiła, iż funkcjonariusze zwolnieni ze służby, uprawnieni do policyjnej emerytury lub renty, mają prawo do lokalu mieszkalnego będącego w dyspozycji odpowiednio Ministra Spraw Wewnętrznych lub Ministra Sprawiedliwości albo podległych im organów, w rozmiarze przysługującym im w dniu zwolnienia ze służby. Do mieszkań tych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące lokali mieszkalnych dla funkcjonariuszy (ust. 1); prawo do lokalu mieszkalnego, określone w ust. 1, przysługuje również członkom rodzin uprawnionym do renty rodzinnej po funkcjonariuszach, którzy w chwili śmierci spełniali warunki wymagane do uzyskania emerytury lub renty policyjnej, oraz po zmarłych emerytach i rencistach (ust. 2); prawo do lokalu mieszkalnego, o którym mowa w ust. 1, przysługuje osobom wymienionym w ust. 2, do czasu przydzielenia zastępczego lokalu mieszkalnego, nie krócej jednak niż na czas posiadania uprawnień do policyjnej renty rodzinnej (ust. 3).

Natomiast odnośnie możliwości zastosowania przepisu art. 691 § 1 k.c. do ustalenia wstąpienia w stosunek najmu przez powódkę, podnieść należy, iż nie było to możliwe z uwagi na to, że do lokali, o których mowa w rozdziale 8 ustawy z 1990 roku o Policji nie miały zastosowania przepisy k.c., w tym wymieniony przepis (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 15 lutego 2011 roku, sygn. akt II SA/Wa 1644/09, opubl. Lex nr 993856).

Powódka nie wykazała, że nabyła prawo do renty rodzinnej po zmarłym funkcjonariuszu (art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy...), co Sąd umożliwił jej poprzez wezwanie na rozprawę celem przesłuchania tym zakresie. Powódka nie złożyła w niniejszej sprawie żadnych innych wyjaśnień poza argumentacją przytoczoną w pozwie.

Podkreślić przy tym należało, że jak zauważono w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2010 r. I BU 8/10, wykrycie prawdy przez Sąd ogranicza się w zasadzie do przeprowadzenia dowodów zgłoszonych przez strony, na nich spoczywa ciężar dowodu (art. 6 k.c.), zasada prawdy materialnej nie może bowiem przekreślać kontradiktoryjności procesu i ciężar wskazania niezbędnych dowodów spoczywa przede wszystkim na stronach procesowych. Działanie Sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest po uchyleniu art. 3 § 2 k.p.c. dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia.

Zgodnie z art. 3 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 czerwca 2009 r., sygn. akt IV CSK 71/09, przedstawienie przez stronę dowodu w celu wykazania określonych twierdzeń o faktach sprawy, z których wywodzi ona korzystne dla siebie skutki, nie jest jej prawem czy obowiązkiem procesowym, lecz ciężarem procesowym, wynikającym i zagwarantowanym przepisami prawa, przede wszystkim w jej własnym interesie. To interes strony, jakim jest wygranie procesu, nakazuje jej podjąć wszelkie możliwe czynności w celu udowodnienia przedstawionych twierdzeń o faktach; strony nie można zmusić do ich podjęcia. O tym, co strona powinna udowodnić w konkretnym procesie decydują przede wszystkim przedmiot sporu, prawo materialne regulujące określone stosunki prawne i prawo procesowe normujące zasady postępowania dowodowego.

Przepis art. 232 k.p.c. stanowi zaś, że strony zobowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Powyżej powołane przepisy statuują jedną z podstawowych zasad procesu cywilnego, jaką jest zasada kontradiktoryjności. Zgodnie z jej założeniem, ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądanie, a także że sąd orzekający nie jest obciążony odpowiedzialnością za rezultat postępowania dowodowego, którego dysponentem są strony (por. wyrok SN z dnia 07 października 1998 r., II UN 244/98, OSNP 1999/20/662). Rola sądu nie polega bowiem na wykonywaniu obowiązków procesowych ciążyących na stronach (por. wyrok SA w Lublinie z dnia 27 listopada 1996 r., III Aua 26/96, OSNC 1997/1/4). Rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do prowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76).

W świetle dokonanych ustaleń faktycznych, w ocenie Sądu, wytoczone powództwo o ustalenie, że powódka wstąpiła z mocy prawa z dniem 30 września 2012 r. w stosunek najmu lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w W. przy Placu (...), w miejsce zmarłego najemcy – M. P. (1) nie zasługiwało na uwzględnienie. W ocenie Sądu powódka nie wywiązała się z obowiązku udowodnienia swoich twierdzeń, w szczególności zaś nie udowodniła faktu, iż przysługuje jej prawo do policyjnej renty rodzinnej po zmarłym funkcjonariuszu Policji, wskutek czego roszczenie jako nieudowodnione podlegało oddaleniu. Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 222 § 1 k.c. Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Z powyższych względów Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.

## ZARZĄDZENIE

(...)